

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.за Црну Гору број 10 пара
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРАЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:

„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:

„Viesnik“ Cetigné (Monténégro)

Рукописе ваља слати Уредништву „Вјесника“
а претплату и огласе Администрацији
— Огласи се наплаћују по погодби

Спила, 25. јула. Дух у војсци одличан и почетак операција против Аустро-Угарске очекује се с нестријењем. Дневна заповијест војсци да је Црна Гора објавила рат Аустрији изазвала неописано одушевљење. На граници чују се непрестано експлозије мина које долазе од тога што Аустријанци грозничаво раде на утврђивању ранијих утврђења и на подизању нових. — Нарочити извјештај.

Вилусе, 26. јула. Јутрос у 4 $\frac{1}{2}$ сата, када је свитала зора, огласио је пуцњем наше хаубице са Малог Илијиног Брда командант херцеговачког одреда Дивизијар Сердар Јанко Вукотић слободу нашој браћи у Херцеговини. Трећи метак наше брзометне батерије зајалио је кулу на Космачу, коју су наши војници одмах заузели. Истовремено је зајочела акција и од Бијеле Горе. Наше трупе заузимају стари град Клобук и куле на Бијелој Гори, Високу Главицу, Борову Главу и Миланов Одејек. Из даљине без икаквог усијеха одговарају Аустријанци топовском палбом. Одушевљене наше трупе наступају усијешно. — Нарочити извјештај.

Бар, 26. јула. Аустриске ратне лађе отпочеле су јутрос бомбардовати Бар.

Хаг, 24. јула. Званично се јавља да се њемачке ескадре још нијесу појавиле у холандеским водама.

Петроград, 25. јула. Објава рата изазвала је у цијелој Русији па чак и у најзабаченијим крајевима огромне царевине необично одушевљене патриотске манифестације у већини вароши. Национално осјећање изражено је скупљањем јавних прилога за жртве рата, организовањем болница, уписивањем хиљадама добровољаца, безбројним телеграмима Цару са изразима вјерности и увјерењем, да се све жртвује за Отаџбину. Манифестанти су по многим варошима срећући војнике носили их рукама. Многобројни Словени, који станују у Русији, муслимани, Литванци и остале народности једнодушним су му посвједочавању љубави и оданости према великој заједничкој Отаџбини. Сва штампа конститује једнодушно да ће са таквим одушевљењем и потпуним јединством Русија несумњиво изаћи као побједилац из започете борбе.

Токио, 25. јула. Многобројни Јапанци упућују руској амбасади писма у којима изражавају чврсту наду у коначну побједу Русије, која се бори за правду. Чак и професор Тошину, пређашњи русофоб, изражава своје симпатије према Русији.

Париз, 25. јула. Њемачки амбасадор, прије него што је напустио Париз, нотификовао је Француској објаву рата, означавајући као разлог присуство француских аероплана на њемачкој територији. Француска влада опозвала је свога амбасадора из Берлина и упутила Њемачкој протест противу повреде француске и белгијске територије и ултиматума који је Њемачка упутила Белгији, захтијевајући пролазак за војне и ратне операције.

Лондон, 25. јула. „Тајмс“ дознаје из дипломатског извора да је Њемачка флота великих ратних бродова прошла кроз Килски канал и да се упутила на запад.

Берлин, 25. јула. Трупе, које су чувале њемачку границу близу Лубланица, заузеле су послије подне Ченхостов. Њемачке трупе заузеле су такође Бендин и Калиш.

Париз, 25. јула. Поводом објаве рата Француској, коју бране Енглеска и Белгија, у коју су продрли Нијемци, цјелокупна штампа одушевљено поздравља коалицију група коју је ујединила заједничка опасност и солидарност дужности те поздравља коалицију националних слобода противу превласти Хоенцолерна и дволичности Хабсбурговића. Француска, Русија и Енглеска, заточници европске правде и

слободе, желе потпору Срба и Белгијанаца да слома њемачку тиранију.

Париз, 25. јула. Путници, који долазе из Њемачке и Аустро-Угарске, причају да је тамо завладала забринутост и да су Нијемци пренеражени, јер су вјеровали да ће моћи да наставе и даље своју дрскост и бруталност, а међу тим виде сада гдје десет милиона људи прибјегавају оружју да свете повријеђена права. Овдје сви вјерују у коначни успјех. Та нада не почива само на снази Француске и њених пријатеља, него такође и на свемоћној идеји за коју је започета борба за слободу и права народа. Парламенат је одушевљено примио Поенкареов манифест. Говор Вивинија и поздрав српске Народне Скупштине, одбијање непријатеља од српских граница изазива овдје опште дивљење према српској војсци.

Лондон, 25. јула. Мобилизација енглеске морине извршена је прекјуче у 4 часа изјутра. Сада је цијела флота потпуно готова да ступи у акцију.

Штонхолм, 25. јула. Према вијестима, које су овдје стигле, дошло је до борбе између руске и њемачке флоте у Балтичком Мору.

Лондон, 25. јула. Општа мобилизација отпочела је јуче у поноћи.

Цариград, 25. јула. Њемачки генерал Лиман фон Сандерс предузеће врховну команду над отоманском војском.

Лондон, 25. јула. Војне припреме живо напредују. Влада ће данас тражити од парламента кредит од 50 милиона фунти стерлинга.

Беч, 25. јула. У мјеродавним круговима демантују вијест о окупацији Ловћена тврдећи да се за сада непријатељства воде само на српској граници. (Ову су вијест донијели талијански листови).

Кенигсберг, 25. јула. У Лангвајтену заробљена је једна руска патрола, у којој је било осам улана и транспортована је у Кенигсберг.

Брисел, 25. јула. Њемачки посланик напустио је Белгију. Двор и влада одлазе у Анвер.

Брисел, 25. јула. Волфова агенција јавља да су 21. јула веома јаке руске колоне са артиљеријом пријешле руско-њемачку границу код Швидска.

Петроград, 25. јула. Куле свјетиље у балтичком и црном мору не пале се више.

Ниш, 25. јула. Прошла ноћ у Биограду прошла је у потпуноме миру.

Ниш, 25. јула. Данашњи дан прошао је у Биограду у миру. Код Умке се данас отворио артиљеријски дуел између наше и аустријске артиљерије, који је свршен поразом непријатеља. Два аустриска тона су онеспособљена, а остали су се повукли.

Беч, 25. јула. Аустро-угарска Банка је одлучила да изда банкноте од двије круне. Она је дала сто хиљада круна за Црвени Крст Аустро-Угарски, а двије стотине двадесет хиљада круна за сиротне породице ратника.

Копенхаген, 25. јула. Јуче послије подне појавила су се по заласку сунца три њемачка ратна брода. Изгледа да су они у предходници.

Петроград, 25. јула. Белгија је објавила рат Њемачкој. Данска званично јавља да ће се строго при-

државати неутралности за вријеме рата — *Њемачка је тражила од Италије да поступи саобразно уговору о савезу, али је Италија поновила изјаву о неутралности.*

Париз, 25. јула. *Њемачка крстарица „Бреслава“ бомбардовала је Бон у Ајзиру, убила једно лице и произвела омању материјалну штету. Француска флота ухватила је „Бреславу“ и „Гебен“ а потопила „Пантер“.* Француски авијатичар разорио је једну ваздушну лађу „Цепелин“, али не успјевши да се по раздору исте удаљи довољно брзо са својим аеропланом, би дохваћен једним вртлогом и падне на земљу. — *1 пук чешки у Аустрији побунио се.*

Одеса, 25. јула. У пристаништву су узапћена три њемачка брода од којих су два натоварена житом.

Петроград, 25. јула. Књаз Трубецки наименован је за руског посланика у Биограду. Једна њемачка ескадра од 19 разних лађа појавила се у правцу Либаве. Похватао је више њемачких трговачких лађа у Црном Мору.

Петроград, 25. јула. Вијести да су Нијемци Великог Књаза Константина учинили ратним заробљеником, да су задржали воз Царице Мајке, да су злостављали руске путнике кроз Њемачку, чак и њихове жене, њихову дјецу у Берлину, изазвале су јуче у вече овдје експлозију гњева и индигнације тако да је било немогућно полицији задржати свијет, који је јурнуо на њемачку амбасаду, полупао све прозоре и заузео је на јуриш сав намјештај, који је народ побацио на улицу, гдје је направио једну гомилу и потпалио је. Претходнице руских трупа суварске губерније пријешле су границу без отпора.

Париз, 25. јула. *Започела је у Сјеверном Њемачком Мору велика поморска битка, између енглеске и њемачке флоте. Из службеног извора до сада је познато само то: да су Енглези двије велике њемачке ратне лађе потопили, а три заробили.*

Рим, 25. јула. Листови јављају да је француска флота допловила у Јонско Море и у Отрантском Мореузу затворила излаз из Јадранског Мора.

Петроград, 25. јула. *Аустрија је објавила Русији рат.*

Ниш, 24. јула. Његово Кр. Височанство Насљедник, Врховни Командант Војске, упутио је овакву наредбу српској војсци: Наредба Врховног Команданта Његовог Кр. Височанства Насљедника Александра свој српској војсци: Јунаци! Највећи заклето непријатељ наше државе и нашега народа изненада и без икаквога разлога насрнуо

је бјесомучно на нашу част. Наша сјеверна сусјетка већ је нагомилала војску и учинила више покушаја да пријеђе нашу сјеверну границу и да пороби нашу дивну отаџбину. Њој као да је било мало што смо ми морали годинама мирно да слушамо јауке милиона наше браће, који су до нас допирали из Босне и Херцеговине, из Баната и Бачке, из Хрватске — Славоније и Сријема и са нашег мора красне Далмације. Сада је затражила највише; тражи нашу главу, нашу независност, живот и част Србије. Јунаци! Послије сјајних успјеха нашега оружја 1912 и 1913 године и државних тековина, које нам је признала цијела Европа закљученим миром у Букурешту, ја сам најискреније желио да се Србија и моји драги ратници у миру одморе и окријепе од силних ратних напора, уживајући у тековинама својих побједа, и за то је Србија била готова да се на миран начин објасни и споразумије са Аустро-Угарском о свима спорним питањима. Али се на жалост одмах увидјело да Аустрија не иде на то да с нама преговара, чак и да смо испунили у свем њене захтјеве. Она је била ријешена да нас нападне, да нас понизи и да нас убије. Зато су ти срамни захтјеви Аустрије морали добити достојан одговор. Ја сам их са презрењем одбио, увјерен да ћете сви ви ту срамоту, која је имала пасти на нас, бацити у лицу ономе, који је покушао да њома умрља сјај и славу нашега оружја. С тога сам вас и позвао у ово ратно доба да под вашим побједоносним заставама, и ако још уморни од скорашњих наших побједа, станете опет на браник отаџбине. Саопштење, које вам сада чиним, јесте објава рата Аустрији. На оружје, моји дични соколови! Јунаци! Ви ћете имати да се борите са једним непријатељем, који никад није имао ни ратне среће, нити војничких побједа. У овом светом рату ја ћу вам бити Врховни Командант. Ми смо се прошле двије године дијелом упознали у бојној ватри, а ја сам се на Куманову, Битољу и на Брегалници са поносом дивео вашој свјесној храбрости и вашем беспримјерном самопрјегоревању. Зато сам и увјерен да ћете ви овога пута на бранику отаџбине и у великом делу ослобођења српског робља умјети само да увеличате славу и лијепи глас српског оружја и нашега јунаштва. Јунаци! Поред је братске Црне Горе и свих Срба, који ће се противу Аустрије борити гдје се што буде затекло и чиме буде могуће, ви ћете у овој великој борби као своје ратне другове имати са сјевера нашу моћну и снажну браћу Русе, чији је узвишени Цар Никола II. на први глас аустријског напада на Србију одлучно и витешки са цијелом оружаном Русијом стао у одбрану српске и словенске слободе. С друге стране уз Русе су стали раме уз реме њихови храбри савезници а наши освједочени пријатељи Французи, који су већ отпочели огорчену борбу с аустријским савезником Њемачком. Јунаци! На свијету нема светије дужности него што је одбрана своје државе и своје нације и вјере; одбрана свога огњишта, својих старих и нејаких, стога са вјером у Бога, његову правду и милост пођимо напријед увјерени у побједу и украсимо наше заставе новим лаворикама, јер је на нашим заставама Провиђење исписало данас јаче него икада наш ратни поклич: У бој за слободу и независност српскога народа! Живјела Србија! Живјела моја дична војска! 21 јула 1914. год., Крагујевац. Врховни Командант Војске Насљедник Александар.

Молебствије. Данас у 10 час. прије подне служено је у Манастирској Цркви свечано молебствије за побједу нашег и савезничког оружја. Молебствије је служио г. Митрополит са више свештеника. Присуствоваху Краљ и Краљица са свијема члановима краљевске породице, министри, посланик Србије, великодостојници, чиновништво и многобројно грађанство.

Био на Ловћену. Његово Величанство Краљ одвезао се данас прије подне одмах по молебствију на Ловћен да присуствује почетку војних операција Ловћенског Одрода. Господар се истога дана повратио у пријестоницу.

Дивљаштво Нијемаца. У Минхену су Нијемци напали тамошње Србе ђаке, испребијали их и полумртве побацили у ријеку.

Стријељање Срба. У Трсту су Аустријанци стријељали два Србина првака из Босне.